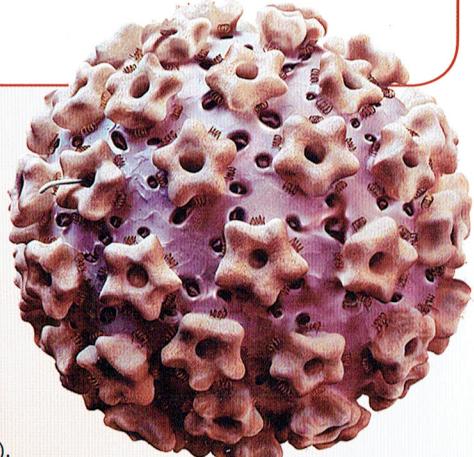

Gimdos kaklelio vėžio profilaktikai atliekamas citologinis tepinėlis (PAP tyrimas). Jo metu nustatomi įvairaus laipsnio ląstelių pakitimai. Dabar PAP tyrimą galima atlikti „skystos terpės“ metodu, kuris dar tiksliau parodo pirmuosius ląstelių pokyčius, kurių dažniausia priežastis ŽPV.

PGR metodu ŽPV galima nustatyti net ir tuo atveju, kai dar nematomi ląstelių pakitimai.

KADA REKOMENDUOJAMA ATLIKTI ŽPV TYRIMĄ?

- Jei citologiniame gimdos kaklelio tepinėlyje (PAP) nustatyti ląstelių pakitimai.
- Pakartotinai po 12 mén., gavus teigiamą ŽPV tyrimo rezultatą.
- Kartą per 3 metus moterims po 30 m., nepriklausomai nuo to ar buvo vakcinuotos, turejo neigiamus citologinio ir ŽPV tyrimų rezultatus.
- Jei partnerui nustatytas ŽPV.
- Visais atvejais, kai norite sužinoti, ar nesate infekuoti ŽPV.

Taip atrodo žmogaus papilomos virusas (ŽPV).

Molekulinis sveikatos kodas

SORPO priėmimo skyriai

Vilnius

A. J. Povilaičio g. 18
tel.:

(8 5) 249 10 40 - bendra informacija
(8 5) 249 10 41 - tyrimų atsakymai klinikoms
(8 5) 249 10 43 - tyrimų atsakymai, bendra informacija
(8 5) 249 10 42 - administracija, marketingo skyrius

faks. (8 5) 240 12 24
mob. tel. (+370 615) 28 939
el.paštas sorpo.info@sorpo.com
Darbo laikas: darbo dienomis 8.00 – 19.00
šeštadienį 9.00 – 13.00

Klaipėda

Naujoji Uosto g. 14, 4 aukštas
tel./faks. (8 46) 214 521
mob. tel. (+370 618) 89 502
el.paštas klaipeda@sorpo.com
Darbo laikas: darbo dienomis 8.00 – 18.00
Taikos pr. 76 (III miesto poliklinika), II a., 231 kab.
tel./faks. (8 46) 273 853
mob. tel. (+370 687) 31 443
el.paštas klaipeda2@sorpo.com
Darbo laikas: pirmadienį-penktadienį 9.00 – 16.30

Kaunas

Savanorių pr. 245
tel. (+370 698) 76 402
el.paštas kaunas@sorpo.com
Darbo laikas: darbo dienomis 9.00 – 19.00

Šiauliai

Tilžės g. 11
tel./faks. (8 41) 41 77 94
mob. tel. (+370 618) 33 716
el.paštas siauliai@sorpo.com
Darbo laikas: darbo dienomis 9.00 – 17.45

Panevėžys

UAB Pavilnio klinika
(šioje klinikijoje galite atlikti SORPO tyrimus neprisiregistravę),
Vilniaus g. 25
tel. (8 45) 43 9969

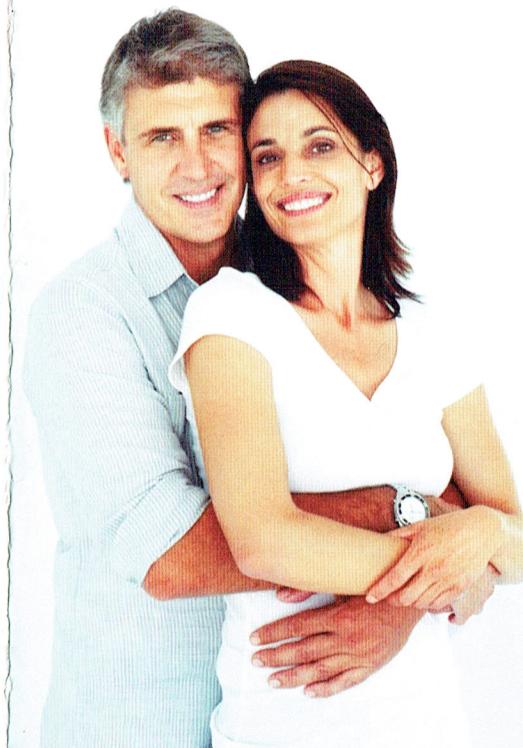
Telšiai

UAB Telšių šeimos klinika
(šioje klinikijoje galite atlikti SORPO tyrimus neprisiregistravę),
Respublikos g. 38
tel. (8 444) 74 806

www.sorpo.lt

Molekulinis sveikatos kodas

**PASAKYK „NE“
GIMDOS KAKLELIO VĖŽIUI**

VYRAI - NEŠIOTOJAI, GIMDOS KAKLELIO VĖŽYS - MOTERIMS

Pagal susirgimų skaičių Lietuvoje gimdos kaklelio vėžys užima ketvirtą vietą tarp moterų.
Kasmet Lietuvoje gimdos kaklelio vėžys nustatomas daugiau nei 500 moterų.

Pagrindinis gimdos kaklelio vėžio rizikos veiksny - žmogaus papilomos virusas (ŽPV). Net 99% moterų, sergančių gimdos kaklelio vėžiu buvo rastas aukštos rizikos ŽPV.

ŽPV? KAS TAI?

- Tai virusai, parazituojantys žmogaus epitelio laštelię
- Yra žinoma apie 118 žmogaus papilomos viruso atmainų (genotipų)
  - apie 40 iš jų plinta lytinį keliu ir infekuoja lyties organų gleivines
- Užsikrečia vyrai ir moterys
- ŽPV genotipai pavadinti skaičiais 16, 18, 31 ir t.t., kurie pagal genetinę sandarą, patogeniškumą skirstomi į aukštos, galimai aukštos, žemos ir nenustatyto rizikos
- Aukštos/galimai aukštos rizikos ŽPV – vienas pagrindinių gimdos kaklelio vėžio rizikos veiksnių.** Šiuo metu šiai grupei priskiriama 18 ŽPV genotipų.

pavojingiausiai iš jų – 16 ir 18, jie randami maždaug 70 % visų gimdos kaklelio vėžio atvejų

- Žemos rizikos ŽPV ir moterims, ir vyrams sukelia lytinį organų karpas (kondilomas)
  - daugiau kaip 90 % karpų sukelia 6 ir 11 genotipai
- Asmuo gali būti infekuotas vienu arba keliais genotipais

Patekės į organizmą, ŽPV ilgą laiką gali būti lašteliše, nesukeldamas jokių klinikinių požymų. Didesnę riziką vėžiniams laštelių pakitimams turi ilgalaike infekcija vienu ir tuo pačiu aukštos rizikos genotipu.

Vyrams ŽPV infekcija yra praeinant, retais atvejais gali išakoti gerklų, išangės, varpos vėžių. Didesnę riziką turi homoseksualai, AIDS ligoniai.

ŽEMOS RIZIKOS ŽPV NESUKELIA RYŠKESNIŲ IKIVĖŽINIŲ LAŠTELIŲ PAKITIMU

Žemos rizikos ŽPV (ŽR-ŽPV) dažniau sutinkami tarp jaunų moterų, tačiau jų paplitimas mažesnis nei aukštos rizikos ŽPV (AR-ŽPV), atitinkamai 2-5% ir 4-15%. ŽR-ŽPV sukelia pradinio laipsnio laštelių pakitus, kurie dažniausiai yra praeinantys. Esant ryškesniems laštelių pokyčiams jie randami kartu su AR- ŽPV. Atsižvelgiant į ŽR-ŽPV patogenines savybes ir pastarųjų metų mokslių tyrimų duomenis, pasaulinės *organizacijos, susijusios su gimdos kaklelio vėžiu, nerekomenduoja rutiniškai nustatinėti visų ŽR-ŽPV genotipų.

ŽPV TYRIMAI

Sorpo laboratorijoje ŽPV tyrimai atliekami molekulinės biologijos metodu **tikralaike polimerazės grandinine reakcija (TL-PGR, angl. RT-PCR)**. Tai jautriusias ir tiksliausias ŽPV diagnostikos būdas, nes gali aptikti infekciją pačioje pradžioje bei įvertinti viruso DNR kiekį. PGR vienintelis metodas, kuriuo galima tiksliai identifikuoti ŽPV genotipą.

Atliekant ŽPV tyrimą galima rinktis įvairius variantus:

- nustatyti konkretius aukštos rizikos genotipus pagal sudarytas grupes
- Nustatyti žemos rizikos 6/11 genotipus

Moterims ŽPV tyrimai atliekami iš gimdos kaklelio epitelio laštelių (nuograndų), vyrams – iš „pirminės porcijos“ rytinio šlapimo arba iš šlaplės nuograndų, pasirinktinai.

“Sorpo” laboratorijoje PGR metodu nustatomi ŽPV genotipai:

Aukštos rizikos:
16, 18, 31, 33, 35, 39, 45, 51, 52, 56, 58, 59, 68, 73, 82

Galimai aukštos rizikos:
26, 53, 66

Žemos rizikos:
6, 11

Apie 40% moterų, tirtų Sorpo laboratorijoje, buvo infekuotos ŽPV (infekuotų vyru žymiai mažiau). Apie 50% iš jų turėjo aukštos rizikos ŽPV – gimdos kaklelio vėžio rizikos veiksnį.